

Revistă lunară de cultură creștină

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 noiembrie

Seria I, Anul XVIII, Nr. 5 (197), 2009

„UN MILION DE STELE”

Din sumar:

Alocuțiunile Papei Benedict al XVI-lea la Rugăciunea *Angelus* - pag. 3;

Dialogul teologic dintre catolici și ortodocși - pag. 4-6;

Zece motive contra avortului chimic - pag. 8-9.

Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Sinodul Episcopilor Comunicat

În perioada 27-29 octombrie a.c. s-au desfășurat la Blaj, Sediul Arhiepiscopului Major, lucrările sesiunii ordinare de toamnă a Sinodului Episcopilor Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, aceasta fiind cea de-a unsprezecea sesiune sinodală de la ridicarea Bisericii Greco-Catolice din România la rang de Biserică Arhiepiscopală Majoră.

La lucrările desfășurate în Biblioteca Facultății de Teologie Greco-Catolică din Blaj au participat toți membrii Sfântului Sinod, astfel: Preafericirea Sa Lucian Mureșan, Arhiepiscop Major al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică; PSS Virgil Bercea, Episcop eparhial de Oradea; PSS Florentin Crihălmeanu, Episcop eparhial de Cluj-Gherla; PSS Alexandru Mesian, Episcop eparhial de Lugoj; PSS Ioan Șișeștean, Episcop eparhial de Maramureș; PSS John Michel Botean, Episcop eparhial de St. George în Canton, Ohio (SUA); PSS Mihai Frățilă, Episcop auxiliar de Alba Iulia și Făgăraș, Vicar al Bucureștilor; PSS Vasile Bizău, Episcop al Curiei Arhiepiscopale Majore. Lucrările Sfântului Sinod s-au desfășurat sub președinția Preafericitului Părinte Arhiepiscop Major Lucian.

Desfășurarea lucrărilor Sinodului au fost precedate de celebrarea unui *Te Deum Laudamus* în Catedrala Arhiepiscopală "Sfânta Treime", în cuvântarea sa PSS Vasile, Episcopul Curiei Arhiepiscopale Majore, încredințând lucrările grijii Preasfintei Fecioare Maria.

Pe ordinea de zi s-au regăsit teme de actualitate ale vieții și activității bisericești din țară și străinătate. S-a prezentat un raport asupra recentei întruniri a Preoților din Occident (Bologna, 12-14 octombrie 2009), întâlnire des-

fășurată sub președinția PSS Virgil, secretar al Sinodului și responsabil sinodal cu diaspora, și s-au discutat teme referitoare la organizarea comunităților din Europa Occidentală dar și a celor din Canada sau SUA, precum și teme de organizare a vieții liturgice. Au fost analizate unele aspecte propuse din partea Comisiei Sinodale Liturgice, ca urmare a acestor propuneri, Sinodul Episcopilor stabilind norme liturgice asupra folosirii coerente a cărților liturgice, indicând care sunt variantele oficiale ale acestora pentru uz liturgic public, conform normelor de drept.

Referitor la componența și președinția Comisiilor Sinodale, Sfântul Sinod a decis cooptarea unor noi membri experți în unele Comisii, și încredințarea președinției unora dintre acestea la noi Episcopi: astfel, PSS Florentin este noul Președinte al Comisiei Sinodale Teologico-Istorică, iar PSS Mihai, Episcop Auxiliar de București, noul Președinte al Comisiei Sinodale Liturgice.

Raporturi cu celelalte Biserici au fost și ele analizate, fiind considerate atât în realitatea lor națională cât și în cea internațională: prezentarea PSS Florentin, ca participant la cea de-a 11 sesiune plenară a Comisiei internaționale de dialog teologic dintre Biserica Catolică și Biserica Ortodoxă, desfășurată la Pafos, în Cipru, între 16-23 octombrie a.c., fiind considerată exemplară pentru dorința sinceră de unitate între creștini.

Sinodul Episcopilor a mai analizat raportul financiar al Curiei Arhiepiscopale Majore, prezentat de Econom Pr. Dr. Ioan Mitrofan, și raportul de activitate al Romanian Greek-Catholic Association, prezentat de Președintele acesteia, Pr. Cristian Terheș, dar și un raport/solicitare a Asociației Generale a Românilor Uniți (AGRU). S-a analizat de asemenea situația concretă a Fondului „Basil Marchiș”, a propunerii Pr. Mihail Moisin (SUA), și a unui proiect de statut pentru Tribunalul Sinodului Episcopilor. S-a mai luat în considerare și tema monahismului în Biserica Greco-Catolică din România, cu referințe particulare la Ordinul Sfântului Vasile cel Mare.

Cauza de Beatificare a Episcopilor martiri, morți în închisorile regimului comunist, a fost și ea tratată. Proceșul de beatificare, ajuns deja în ultima sa fază, cea romană, va fi oficial deschis la Roma, în data de 7 noiembrie 2009. Martirii greco-catolici, decedați în închisori ca urmare a prigoanei comuniste începută în anul 1948, au fost comemorați atât în cadrul celebrărilor liturgice din Catedrala Arhiepiscopală, cât și într-un particular moment de rugăciune dinaintea concluzionării lucrărilor sinodale, comemorându-se astfel împlinirea a 61 de ani de la arestarea, din noaptea de 28/29 octombrie 1948, a întregii Ierarhii greco-catolice.

S-a stabilit statutar data de desfășurare a următoarei sesiuni ordinare a Sinodului Episcopilor Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică: 1-3 iunie 2010, la Blaj, sediul Arhiepiscopului Major.

**Notar al Sinodului Episcopilor
Pr. William A. Bleiziffer**

VESTITORUL

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator,

Ioan F. Pop: secretar de redacție.

Colaboratori:

Otilia Bălaș, Nicolae Costruț, pr. Ioan Erdeli,
Maria-Mirela Filimon, Silvia Pantîș.

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;
Tel: 0259.436.492; Fax: 0259.430.509;
E-mail: olimpiu35@yahoo.it; Tel: 0722.450.013

Abonamente: Alexandru Toma

Str. Borsecului Bl. X16, Ap. 30
Tel: 0259.472.823; 0741.933.193

Difuzare: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

Alocuțiunile Papei Benedict al XVI-lea la Rugăciunea *Angelus*

Cât de frumoasă este Comuniunea Sfinților

1 noiembrie 2009

Iubiți frați și surori!

Duminica de azi coincide cu solemnitatea Tuturor Sfinților, care invită Biserica pelerină pe pământ să preguste sărbătoarea fără sfârșit a Comuniunii cerești, și să reînsuflească speranța în viața veșnică. Se împlinesc anul acesta 14 secole de când Panteonul - unul din cele mai vechi și renumite monumente romane - a fost destinat cultului creștin și dedicat Fecioarei Maria și tuturor martirilor: Sancta Maria ad Martyres. Templul tuturor divinităților păgâne era astfel consacrat amintirii acelor care, cum spune Cartea Apocalipsului, „vin din strâmtorarea cea mare; ei și-au spălat veșmintele, le-au curățat în sângele Mielului” (7,14). Ulterior, celebrarea tuturor martirilor a fost extinsă la toți sfinții „o mulțime imensă, pe care nimeni nu putea să o numere, din toate națiunile și rasele, popoarele și limbile” (Apocalipsa 7,9) - după cum spune Sfântul Ioan.

În acest An al Preoției, îmi place să amintesc cu specială venerație sfinții preoți, atât pe aceia pe care Biserica i-a canonizat, propunându-i ca exemplu de virtuți spiritual, și pastorale, cât și pe aceia - mult mai numeroși - care sunt cunoscuți Domnului. Fiecare dintre noi păstrează amintirea recunoștinței a câte unuia din ei, care ne-a ajutat să creștem în credință și ne-a făcut să simțim bunătatea și apropierea lui Dumnezeu.

Măine, apoi, ne așteaptă Pomenirea anuală a tuturor credincioșilor răposați. Aș vrea să vă invit să trăiți această dată potrivit spiritului creștin, adică în lumina care provine din Misterul pascal. Cristos a murit și înviat și ne-a deschis trecerea la casa Tatălui, Împărăția vieții și a păcii. Cine îl urmează pe Isus în această viață este primit unde El ne-a precedat. Deci, în timp ce vizităm cimitirele, să ne amintim că acolo, în morminte, se odihnesc doar rămășițele trupesti ale celor dragi nouă, în așteptarea învierii finale. Sufletele lor, cum spune Scriptura, deja „sunt în mâinile lui Dumnezeu” (Înt 3,1). De aceea, modul cel mai potrivit și eficient de a-i cinsti este a ne ruga pentru ei, oferind acte de credință, de speranță și de iubire. În uniune cu Jertfa euharistică, putem mijloci pentru mântuirea lor veșnică, și experimenta comuniunea cea mai profundă, în așteptarea de a ne regăsi împreună, de a ne bucura pentru totdeauna de Iubirea care ne-a creat și răscumpărat.

Iubiți prieteni, cât este de frumoasă și mângâietoare Comuniunea Sfinților! Este o realitate care transmite o dimensiune diferită întregii noastre vieți. Nu suntem niciodată singuri! Facem parte dintr-o „companie” spirituală în care domnește o profundă solidaritate: binele fiecăruia trece în avantajul tuturor și, invers, fericirea comună iradiază asupra fiecăruia individual. Este un mister care, în oarecare măsură, îl putem trăi deja în această lume, în familie, în prietenie, mai ales în comunitatea spirituală a Bisericii. Să ne ajute Maria Preasfântă să pășim cu pași zvelți pe calea sfințeniei, și să se arate ca Maică a îndurării pentru sufletele celor răposați.

Puterea cuvintelor lui Cristos

15 noiembrie 2009

Iubiți frați și surori,

Am ajuns la ultimele două săptămâni ale Anului liturgic. Îi mulțumim Domnului că ne-a dat să parcurgem, încă o dată, acest drum de credință - străvechi și mereu nou - în marea familie spirituală a Bisericii! Este un dar inestimabil, care ne permite să trăim în istorie misterul lui Cristos, primind în brazdele existenței noastre personale și comunitare sămânța Cuvântului lui Dumnezeu, sămânță de veșnicie care transformă de dinăuntru această lume și o deschide spre Împărăția Cerurilor. În itinerarul lecturilor biblice duminicale ne-a însoțit Evanghelia Sfântului Marcu, care astăzi prezintă o parte a discursului lui Isus asupra sfârșitului timpurilor. În acest discurs, se află o frază care impresionează prin claritatea ei concisă: „Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece” (Marcu 13,31). Să ne oprim un moment să reflectăm asupra acestei profeții a lui Cristos.

Expresia „cerul și pământul” este frecventă în Biblie pentru a indica tot universul, cosmosul întreg. Isus declară că acesta tot este destinat „să treacă”. Nu numai pământul, ci și cerul, care aici este înțeles tocmai în sens cosmic, nu ca sinonim al lui Dumnezeu. Sfânta Scriptură nu cunoaște ambiguități: toate creaturile sunt marcate de finitudine, inclusiv elementele divinizate de mitologiile antice: nu există nici o confuzie între creatură și Creator, ci o diferență netă. Prin atare distincție clară, Isus afirmă că cuvintele sale „nu vor trece”, adică stau de partea lui Dumnezeu și de aceea sunt eterne. Deși rostite în concretețea existenței lor pământești, ele sunt cuvinte profetice prin excelență, cum afirmă într-un alt loc Isus adresându-se Tatălui ceresc: „Cuvintele pe care mi le-ai dat, le-am dat lor, iar ei le-au primit și au cunoscut cu adevărat că am ieșit de la Tine și au crezut că Tu m-ai trimis” (Ioan 17,8). Într-o parabolă renumită, Cristos se compară cu semănătorul și explică faptul că sămânța este Cuvântul (cf. Marcu 4,14); cei care îl ascultă, îl primesc și aduc rod (cf. Marcu 4,20) fac parte din Împărăția lui Dumnezeu, adică trăiesc sub stăpânirea sa; rămân în lume, dar nu mai sunt ai lumii; poartă în sine un germen de veșnicie, un principiu de transformare care se manifestă deja acum într-o viață bună, însuflețită de caritate, și la sfârșit va produce învierea trupului. Iată puterea cuvântului lui Cristos.

Iubiți prieteni, Fecioara Maria este semnul viu al acestui adevăr. Inima sa a fost „pământ bun” care a primit cu deplină disponibilitate Cuvântul lui Dumnezeu, astfel încât toată existența ei, transformată după chipul Fiului, a fost introdusă în veșnicie, suflet și trup, anticipând vocația eternă a fiecărei ființe umane. Acum, în rugăciune, să ne însușim răspunsul ei dat Îngerului: „Fie mie după cuvântul tău” (Luca 1,38), pentru ca urmându-l pe Cristos pe Calea Crucii, să putem ajunge și noi la mărirea Învierii.

Dialogul teologic dintre catolici și ortodocși

În Cipru, în orașul istoric Paphos, unde a predicat Sfântul Paul, s-a ținut a XI-a sesiune plenară a Comisiei Mixte Internaționale pentru Dialogul Teologic dintre Biserica Catolică și Biserica Ortodoxă în ansamblul ei. Noua fază, inițiată cu a IX-a sesiune de la Belgrad (2006), înaintază cu pas lent pe o cale presărată cu piedici în cadrul tematicii decisive a acestei faze despre “Consecințele ecleziologice și canonice ale naturii sacramentale a Bisericii: catolicitatea și autoritatea în Biserică”. Bazându-se pe documentul care a fost publicat despre această temă la Ravenna la a X-a sesiune plenară (2007) și primind mandat de la aceasta, actuala sesiune plenară (Paphos, 16-23 octombrie) a început să trateze tema “Episcopul de Roma în comuniunea Bisericii în primul mileniu”. Comisia a început, astfel, să discute problema centrală a contenciosului istoric dintre Orient și Occident. În momentul actual se încearcă să se găsească o identificare obiectivă a problematicii implicate în temă pentru a putea încerca o hermeneutică comună, care să ajute la dobândirea unei convergențe substanțiale, cu privire la consecințele doctrinale.

Comisia a lucrat în Cipru pe un proiect elaborat după sesiunea de la Ravenna, urmând metoda de pregătire concordată la începutul activității acestei comisii (Patmos-Rodi, 1980). În prima parte a anului 2008 au lucrat două subcomisii mixte, cu misiunea de a aduna elementele istorice care țin mai mult de perioada examinată. Apoi s-a întâlnit comitetul mixt de coordonare (Elounda, Creta, 27 septembrie – 4 octombrie 2008), care a elaborat sinteza organică în formă de proiect de discuție, supus sesiunii plenare din Cipru. Atât cercetarea din subcomisii cât și sinteza comitetului de coordonare au ținut cont de orientarea concordată la Ravenna care afirma că “autoritatea și conciliaritatea sunt interdependente”, și că atât la nivel diecezan, regional, cât și la nivel universal există un protos, primus (Episcop, Mitropolit sau Patriarh, Episcop de Roma). Documentul, intrând mai direct în problematica despre protos la nivel universal, afirmă că “ambele părți (catolicii și ortodocșii) sunt de acord cu privire la faptul că Roma, ca Biserică ce prezidează în caritate, ocupa primul loc în taxis și că Episcopul de Roma era, de aceea, protos între Patriarhi” (Ravenna, nr. 41).

La sfârșitul aceluși document, se subliniază importanța acestui rezultat obținut, și membrii comisiei se consideră convinși că declarația citată “furnizează o bază solidă pentru discuția viitoare despre problema primatului la nivel universal” (Ravenna, nr. 46).

Sesiunea a XI-a pe tema “Rolul Episcopului de Roma în comuniunea Bisericii în primul mileniu” s-a concentrat pe examinarea câtorva mărturii istorice semnificative, cu privire la rolul avut de Episcopul de Roma în acea epocă. În realitate, aceste două elemente sunt la baza declarației din documentul de la Ravenna și ating diferite tematici cum ar fi: Biserica de Roma în comuniunea Bi-

sericilor, raportul Episcopului de Roma cu Sfântul Petru, rolul exercitat de Episcopul de Roma în timpuri de criză (arianism, monofizism, monotelism, iconoclastism), dar și câteva decizii ale conciliilor ecumenice atât față de Roma, cât și față de Patriarhia de Constantinopol. Vor trebui tratați și factorii non-teologici care au influențat mentalitatea și structurile ecleziiale, cum ar fi ideea de imperiu roman, transferarea capitalei la Constantinopol și declinul imperiului în Occident, dificultățile de comunicare între est și vest create de islam, crearea imperiului lui Carol cel Mare, ignorarea reciprocă progresivă, îndepărtarea practică reciprocă și câteva atitudini polemice.

Examinarea materiei implicate va cere un studiu prelungit. Pentru moment, comisia a tratat elementele inițiale pornind de la predica Sfinților Petru și Paul la Roma, de la martiriul lor și de la mormintele lor și continuând prin intermediul părinților apostolici: mărturii importante sunt Scrisoarea Bisericii din Roma adresată creștinilor din Corint, scrisoare atribuită Papei Clement pentru reconcilierea credincioșilor din Corint cu preoții lor; Scrisoarea Sfântului Ignațiu din Antiohia care indică Roma ca Biserică ce “prezidează în caritate” (prokathemene tes agapes); afirmația Sfântului Irineu conform căreia orice Biserică trebuie să concorde (convenire) cu ea, din cauza originii sale și a autorității sale (propter potentiorem principalitatem); precum și controversa cu privire la data Paștelui dintre Anicet și Policarp, Victor și Episcopii din Asia, gândirea lui Ciprian și așa mai departe. Pentru toate elementele care se referă la temă și care sunt examinate trebuie concordată identificarea exactă și o dorită și posibilă interpretare comună. De aceea, studiul este exigent și delicat și va fi continuat la următoarea sesiune plenară de anul viitor. Discuția care a fost la sesiunea din Cipru ar trebui să faciliteze un parcurs mai viou în stadiul următor.

Au fost prezenți douăzeci de delegați din partea catolică, cu câteva absențe din cauza activităților în Sinodul Episcopilor pentru Africa sau din motive de sănătate. Douăzeci și patru de delegați ortodocși reprezentau toate Bisericile Ortodoxe, cu excepția Patriarhiei de Bulgaria. Comunicatul dat la încheierea reuniunii prezintă lista con-

(continuare în pag. 5)

(urmare din pag. 4)

form taxis a Bisericilor Ortodoxe: Patriarhia Ecumenică, apoi Patriarhiile de Alexandria, Antiohia, Ierusalim, Moscova, Serbia, România, Georgia, Bisericile autocefale din Cipru, Grecia, Polonia, Albania, și din Cehia și Slovacia. A fost recompusă în mod substanțial integralitatea reprezentanței ortodoxe, cu participarea Patriarhiei de Moscova, care la Ravenna a părăsit sesiunea din cauza prezenței reprezentanților Bisericii din Estonia, invitată ca Biserică autonomă de Patriarhia Ecumenică, însă nerecunoscută de Patriarhia de Moscova. Controversa a fost rezolvată la întâlnirea primărilor Bisericilor Ortodoxe care, la invitația Patriarhului ecumenic Bartolomeu I, a avut loc la Fanar (12 octombrie 2008), în care s-a concordat să fie invitate doar toate Bisericile autocefale.

Lucrările comisiei mixte au fost conduse de doi co-președinți, Cardinalul Walter Kasper, din partea catolică, și Mitropolitul de Pergam, Ioannis Zizioulas, din partea ortodoxă. Sâmbătă, 17 octombrie, delegația catolică a concelebrat Liturgia în biserica catolică Sfânta Cruce, din Nicosia. A luat parte și parohul și secretarul nunțiatului apostolic din Cipru, pr. Paolo Borgia. Ca de obicei, a fost prezentă întreaga delegație ortodoxă. Concelebrarea a fost prezidată de Cardinalul Walter Kasper, care a ținut omilia despre pericopa evanghelică a zilei. A adăugat o mulțumire călduroasă Bisericii Ortodoxe din Cipru, pentru ospitalitatea oferită comisiei, și a cerut rugăciune pentru lucrările comisiei, făcând referire la tema aflată în discuție în următorii termeni: “În ultimul document publicat de comisia noastră în urmă cu doi ani, am afirmat că poate să existe un prim, un protos cum se spune în greacă, sau cum spunem noi în latină primas, la orice nivel al vieții Bisericii. De aceea, primatul nu este ceva interzis sau impropriu în viața Bisericii. La această întâlnire noi ne vom întreba ce înseamnă aceasta pentru Episcopul de Roma”. Biserica Sfânta Cruce este la demarcația între partea greacă a insulei și partea ocupată de turci (37% din teritoriul total al insulei). Exigența de a pune capăt împărțirii insulei a fost reafirmată de mai multe ori de autoritățile Bisericii Ortodoxe, și în mod puternic de însuși Arhiepiscopul Chrysostomos.

Duminică, 18 octombrie, a avut loc concelebrarea membrilor ortodocși ai delegației. Dumnezeiasca Liturgie, în biserica “Phaneromeni”, tot la Nicosia, a fost prezidată de Arhiepiscopul Chrysostomos, primat al Bisericii din Cipru. A fost prezentă, în totalitate, delegația catolică a comisiei. Arhiepiscopul, referindu-se “cu simț de responsabilitate față de lumea creștină” la faptul că “Biserica din Cipru, cea mai veche din Europa”, găzduiește anul acesta dialogul dintre ortodocși și catolici, a afirmat: “Acest dialog teologic este cel mai important în contextul dialogurilor teologice oficiale dintre Biserica Ortodoxă și ceilalți creștini, care sunt coordonate de Patriarhia Ecumenică”. A amintit de importanța rugăciunii pentru dialog și, adresându-se direct, a contestat “acel mic segment de ortodocși” care,

bazându-se greșit pe canoane citite în afara contextului, refuză rugăciunea comună. L-a invocat pe Duhul Sfânt asupra lucrărilor comisiei. Sesiunea a fost închisă cu vesperele din sărbătoarea Sfântului Apostol Iacob, în catedrala din Paphos, celebrate de același Arhiepiscop.

Comisia a fost găzduită, cu mare generozitate și spirit de fraternitate călduroasă, de Biserica Ortodoxă din Cipru. A fost primită în palatul arhiepiscopal, unde Arhiepiscopul Chrysostomos a oferit un prânz. Comisia a vizitat muzeul arhiepiscopal, bogat în icoane extraordinare. O delegație l-a vizitat pe președintele republicii. Toți membrii au fost însoțiți ca să viziteze câteva mănăstiri cu icoane vechi și fresce bizantine.

S-a înregistrat și un mic episod contrar. Un grup limitat de circa zece persoane, în prima zi a întâlnirii, s-a postat în fața hotelului cu pancarte de protest împotriva dialogului considerat ca un risc de trădare din partea membrilor ortodocși și de cedare în fața pretențiilor catolicilor. Autoritățile ortodoxe, Arhiepiscopul de Cipru și Mitropolitul din Paphos, au condamnat dur evenimentul și au amenințat cu sancțiuni canonice pe clericii care au luat parte la eveniment. Comunicatul sesiunii, dat la încheierea întâlnirii, afirmă că membrii ortodocși, la întâlnirea lor din prima zi, “au discutat, printre altele, despre reacțiile negative față de dialog din partea câtorva segmente ortodoxe și în unanimitate le-au considerat total nefondate și inacceptabile, dând informații false și înșelătoare. Toți membrii ortodocși ai comisiei reafirmă că dialogul continuă cu hotărârea tuturor Bisericilor Ortodoxe și va fi continuat cu fidelitate față de adevăr și față de Tradiția Bisericii”.

Aproape în același timp, Biserica din Grecia lua poziție împotriva segmentelor critice față de ecumenism. Adunarea ierarhiei, la reuniunea din 16 octombrie 2009, a declarat: “Dialogul trebuie să fie continuat, însă în cadrul normativei eclesiologice și canonice ortodoxe, apoi mereu în acord cu Patriarhia Ecumenică, așa cum a fost stabilit cu decizie pan-ortodoxă. Reprezentanții Bisericii noastre în acest dialog au cunoștință clară despre teologia ortodoxă, despre eclesiologie și despre Tradiția ecleziastică”.

Discuția despre schema pregătită de comitetul mixt de coordonare va fi continuată la următoarea sesiune plenară de anul viitor. S-a decis ca sesiunea să aibă loc între 20-27 septembrie 2010 la Viena, găzduită de Arhiepiscopul de Viena, Cardinalul Christoph Schonborn. Astfel, acest important dialog înainteză, cu pas lent, dar mereu orientat spre ținta comuniunii depline, așa cum s-a concordat în documentul pregătit pentru începerea dialogului dintre catolici și ortodocși.

Autor: Mons. Eleuterio F. Fortino

Traducere: pr. Mihai Pătrașcu

www.lumea.catholica.ro

Comunicat

A XI-a Întrunire a Comisiei Mixte Internaționale pentru Dialog Teologic între Bisericele Ortodoxe și Biserica Catolică a avut loc în Paphos, Cipru, un oraș cu o istorie bogată, care a primit trei Apostoli: Pavel, Barnaba și Marcu. Reuniunea a avut loc între 16-23 octombrie 2009, fiind găzduită generos și fratern de către Biserica Ortodoxă a Ciprului.

Au fost prezenți douăzeci de membri catolici, câțiva dintre membri nu au putut participa. Toate Bisericele Ortodoxe, cu excepția Patriarhiei din Bulgaria, au fost reprezentate și anume: Patriarhia Ecumenică, Patriarhia Alexandriei, Patriarhia Antiohiei, Patriarhia Ierusalimului, Patriarhia Moscovei, Patriarhia Serbiei, Patriarhia României, Patriarhia Georgiei, Biserica Ortodoxă a Ciprului, Biserica Ortodoxă a Greciei, Biserica Ortodoxă a Poloniei, Biserica Ortodoxă a Albaniei și Biserica Ortodoxă a Cehiei și Slovaciei.

Lucrările Comisiei s-au desfășurat sub conducerea celor doi co-președinți, Cardinalul Walter Kasper și Mitropolitul Ioannis de Pergam, ajutați de doi co-secretari, Mitropolitul Ghenadios de Sassima (Patriarhia Ecumenică) și Monseniorul Eleuterio F. Fortino (Consiliul Pontifical pentru Unitatea Creștinilor).

La sesiunea de deschidere ce a avut loc sâmbătă, 17 octombrie, Comisia a fost salutată foarte călduros de către gazdă, Mitropolitul Gheorghios de Pafos, care a subliniat importanța găzduirii reuniunii în acest oraș apostolic, celebru de-a lungul istoriei nu doar în insulă, ci în toată lumea creștină.

Sâmbătă, 17 octombrie, membrii catolici au celebrat Sfânta Liturghie în biserica romano-catolică "Sfânta Cruce" din Nikosia, prezidată de către Cardinalul Walter Kasper, în prezența membrilor ortodocși. În omilie, Eminența Sa și-a exprimat recunoștința din partea delegației catolice către Biserica din Cipru și, în special, față de Mitropolitul Gheorghios de Pafos, pentru călduroasa ospitalitate manifestată și a subliniat că spiritul modestiei și al iubirii ar trebui să domine în activitatea Comisiei mixte, amintind cuvintele Domnului: "Și oricine dintre voi vrea să fie cel dintâi, să fie slujitorul tuturor" (Marcu 10,44).

Duminică, 18 octombrie, membrii ortodocși au celebrat Sfânta Liturghie în biserica "Faneromeni" din Nikosia, prezidată de Preafericitul Părinte Hrisostomos, Arhiepiscopul Ciprului, în prezența membrilor catolici. Adresându-se celor prezenți, Arhiepiscopul Hrisostomos a declarat: "Împreună cu toate celelalte Biserici Ortodoxe, subliniem insistența noastră fermă asupra principiilor de bază deja consfințite ale conștiinței ecleziale din primul mileniu de viață istorică a Bisericii. Sinoadele Ecumenice și marii Părinți din primul mileniu reprezintă garanția interpretării teologice autentice a tainei dumnezeieștii iconomii în Hristos, dar și garanția trăirii ei autentice de către credincioși în taina Bisericii în care se extinde, sub îndrumarea Sfântului Duh, prezența continuă și activă a lui Hristos în lume, până la sfârșitul veacului".

Ulterior, co-președinții – Cardinalul Walter Kasper și Mitropolitul Ioannis de Pergam – împreună cu Mitropo-

litul Ghenadios de Sassima, Cardinalul Leonardo Sandri, Mitropolitul Vasilios de Constantia-Famagusta și Arhiepiscopul Roland Minnerath au fost primiți la Palatul Preșidențial de către Președintele Ciprului, Excelența Sa Dimitris Christofias, care și-a exprimat speranța ca într-o lume încă divizată, precum Cipru de altfel, acest dialog important să continue, și a exprimat dorințele sale de bine pentru progresul spre comuniunea între cele două Biserici în viitor.

Membrii Comisiei au vizitat Muzeul Bizantin și au luat prânzul oficial la Arhiepiscopie, oferit de către Preafericirea Sa, Arhiepiscopul Hrisostomos.

În cursul după-amiezii, membrii au efectuat o vizită la Metocul Mănăstirii Kykkos, unde au fost primiți călduros de către Egumen – Mitropolitul Nikiforos de Kykkos și Tylliria și de către Mitropolitul Isaia de Tamassos și Orini. Mai târziu, spre seară, Mitropolitul Vasilios de Constantia-Famagusta a oferit o cină oficială în Mitropolia sa la Paralimni. În cursul săptămânii, membrii au vizitat și Mănăstirea Cuviosului Neofit și siturile arheologice ale Sfântului Apostol Pavel din Pafos.

În prima zi a întrunirii, așa cum se obișnuiește, membrii catolici și cei ortodocși s-au întâlnit separat pentru a-și organiza activitatea. La întâlnirea membrilor ortodocși s-a discutat, printre altele, despre reacțiile negative față de Dialog ale unor cercuri ortodoxe și unanim au fost considerate ca total nefondate și inacceptabile, furnizând informații false și înșelătoare. Toți membrii ortodocși ai Comisiei au reafirmat că Dialogul continuă cu decizia tuturor Bisericilor Ortodoxe și se desfășoară cu fidelitate față de Adevărul și Tradiția Bisericii. Comisia catolică a considerat textul de lucru drept bază bună pentru munca viitoare și a confirmat intenția de a continua Dialogul cu convingere, cu încredere reciprocă și în ascultare față de voia Domnului.

După cum s-a decis la ultima sesiune plenară de la Ravenna, 2007, Comisia a studiat tema "Rolul Episcopului Romei în comuniunea Bisericii din primul mileniu", pe baza unui text de lucru pregătit de către Comitetul de Coordonare Comună, care s-a reunit la Elounta, în Creta, Grecia, anul trecut. În cadrul plenarelor acestei întâlniri, Comisia a studiat cu atenție și a corectat textul de lucru al Comisiei Mixte și a decis să își finalizeze activitatea anul viitor, prin convocarea unei întruniri ulterioare a Comisiei Mixte. Nu s-a decis asupra unui text final, iar orice text ar circula nu este valabil.

S-a decis ca a XII-a adunare plenară să fie găzduită de către Cardinalul Christoph Schonborn la Viena, în Austria, în perioada 20-27 septembrie 2010.

A XI-a sesiune plenară s-a terminat cu vecernia ortodoxă la Catedrala "Sfinții Teodor Tiron și Teodor Stratilat" din Pafos, urmată de o recepție oferită de către Mitropolitul Gheorghios.

Întrunirea Comisiei Mixte a fost marcată de un spirit de prietenie și colaborare bazată pe încredere. Membrii Comisiei au apreciat în mod deosebit generoasa ospitalitate a Bisericii Ciprului și au încredințat cu putere lucrarea continuării dialogului, rugăciunii credincioșilor.

Pafos, Cipru, 22 octombrie 2009

www.catholica.ro

Maria-Mirela FILIMON

Pr. Bernard Ștef, călugăr augustinian asumpționist

Motto: „Cine-L are pe Dumnezeu, nu duce lipsă de nimic. Dumnezeu singur ajunge.” (Sf. Tereza de Avila)

Acest motto este dedicația pe care am primit-o de la Pr. Ieromonah Bernard Ștef, pe cea mai recent publicată carte a domniei sale: „Treptele vieții spirituale după Sfânta Tereza de Avila, doctor al bisericii” (Ed. Buna Vestire, Blaj, 2008). Cartea, aflăm din prefață, este teza de licență a Pr. Bernard, susținută la Academia Teologică Greco-Catolică din Blaj în sesiunea - iunie 1946, îmbogățită cu citate din opera Sfintei și un capitol ce tratează caracteristicile spiritualității tereziene. Mărturisește Pr. Bernard în Notă asupra ediției: „Întrucât în literatura noastră religioasă **puțin se vorbește de viața spirituală și desăvârșirea ei**, am judecat de cuviință să o public. Doctrina pe care o prezint este de o înaltă spiritualitate, mă depășește și pe mine. Ce folos are ea atunci? Dacă nu ar fi altul, decât să admirăm bogățiile Domnului pentru sufletele dornice de perfecțiune, și să ne umilim de a fi departe de un astfel de ideal, ar fi de ajuns. **Dar Sfânta Tereza insistă asupra dorinței după perfecțiune, bazată pe umilință, așa că orice suflet, care a intrat în calea vieții spirituale, poate aspira la perfecțiune după chemarea sa.**”

După chemare, Pr. Bernard Ștef este dintre cei care au intrat hotărât în calea vieții spirituale prin chemarea Fecioarei Maria. „Când Preacurata m-a chemat, nu a mai fost cale de întoarcere!” Așa ne-a mărturisit domnia sa la întâlnirea pe care am avut-o la Blaj, în luna august, anul trecut, când poposisem la micul așezământ al augustinienilor asumpționiști, înainte de a vizita schitul de la Cărbunari închinat Fecioarei Săracilor.

Pr. Bernard este dintre cei care slujesc umil, cu toată ființa lor pe Dumnezeu și aproapele, IUBIND cu o senină detașare, invadându-și interlocutorul cu raze de lumină din universul său intim în care prezența divină este o certitudine.

Acolo la el, la ei, la călugării asumpționiști acasă, părintele ne-a deschis zâmbitor poarta, ne-a primit ca pe niște oaspeți dragi, și ne-a pofțit mai întâi în Capelă. Am intrat mai întâi noi, musafirii, iar când a intrat și părintele, s-a închinat până la pământ și a început o scurtă dar înflăcărată adorație la Isus din Preasfântul Sacrament. A fost momentul de salut, de închinare și o minunată lecție despre „ordinea firească a lucrurilor”. Așa se cuvine. Să I te închini mai întâi Lui Isus, cel Dintâi locuitor al casei și cel mai important, și apoi, purificați prin această închinare, dăruieți, puteam continua cu vizita, cu discuțiile noastre, care oricum decurg altfel după această bine-dispunere.

Ne-a umplut de bucurie această nouă întâlnire cu Pr. Bernard. Acesta e cuvântul, BUCURIE! Bucuria senină, uimirea de a recunoaște, acolo în inima ta, că Dumnezeu te-a pus în fața harului Său trăit firesc, cu simplitate și împărțit de un om cu adevărat curat, frumos, întrutotul frumos la cei 92 de ani ai săi.

„Născut la Lăscud, în Mureș, la 22 octombrie 1916, într-o familie de țărani, studiază în satul natal, la

Târnăveni și Blaj și intră în viața călugărească la 20 iulie 1934 în Congregația Părinților Augustinieni Asumpționiști din Beiuș. A studiat apoi filosofia și teologia în Frața. A fost hirotonit preot de către Episcopul martir Vasile Aftenie la Blaj, în 27 iulie 1941 și a slujit, a scris a îndrumat tinerii ca profesor la Liceul „Samuil Vulcan” și în calitate de superior al comunității asumpționiste și rector al Internatului din Beiuș până la începutul prigoanei comuniste. A fost arestat în 1951 și condamnat la muncă silnică pentru 5 ani la Canal, în colonia Peninsula și Constanța. După eliberare, își reia la Lăscud apostolatul clandestin îndrumând copiii, tineri, adulți și își continuă munca intelectuală și fizică. Din 31 ianuarie 1990 Pr. Bernard vine la Blaj unde s-a înființat o mică comunitate asumpționistă. Se implică imediat în reorganizarea vieții Bisericii noastre, a predat ca profesor mult îndrăgit și prețuit la Institutul Teologic” (date culese de pe coperta 2 a cărții despre Sfânta Tereza). La cei 92 de ani, domnia sa scrie, îndrumă spiritual, SLUJEȘTE, așa cum a făcut o viață întreagă, se implică oriunde poate aduce slavă Lui Dumnezeu, dăruind, dăruindu-se. Slujește senin, zâmbitor, cu rugăciunea, cu gândul, cu vorba rostită sau scrisă, cu prezența sa jovială, tinerească, oriunde e nevoie de mărturie sau de acțiune concretă pentru a împlini binele. Ce mare nevoie avem de astfel de oameni! Ce dar minunat pentru noi de a-l putea întâlni! Pentru mine, și cred că pentru toți cei din micul nostru grup, această întâlnire este un dar nesperat.

Am primit darul, de a-l cunoaște pe Pr. Bernard Ștef, în timpul pelerinajului V. M. dedicat Preacuratei, în Postul Adormirii Maicii Domnului, anul trecut. Era darul El negreșit. A vrut să ne spună delicat: „Priviți, așa arată, astfel se poartă și vorbește un preaiubit fiu al Meu care mi s-a încredințat cu totul!

Sper din tot sufletul ca Bunul Dumnezeu să-l țină cu noi cât mai mult timp pentru ca și cei din această generație, cât mai mulți, să aibă șansa de a-l cunoaște și înțelege ceea ce a vrut să-mi spună și mie, prin cuvintele **Sfintei Tereza: „Cine-L are pe Dumnezeu, nu duce lipsă de nimic. Dumnezeu singur ajunge!”**

Zece motive contra avortului chimic

Pilule RU486

Problema vieții este în centrul doctrinei sociale a Bisericii, așa cum a indicat în mod clar Papa Benedict al XVI-lea în Enciclica *Caritas in veritate*. Este în centru pentru că se referă în mod radical la demnitatea persoanei și pentru că de modul în care este tratată tema respectării vieții umane depind toate celelalte probleme sociale. Pe ce se va construi viața comunitară dacă conștiința noastră este “de acum incapabilă să cunoască umanul” (*Caritas in veritate*, nr. 75) și dacă noi cedăm în fața “absolutismului tehnicii”?

Observatorul internațional Cardinal Van Thuân despre doctrina socială a Bisericii propune un decalog împotriva pilulei RU486, pe care o consideră expresie a unei culturi dezagregatoare, care distruge pasiunea pentru viață și lovește până la origini semnificația faptului de a fi împreună.

1. Un avort este întotdeauna un avort. Modalitatea – chimică sau chirurgicală – prin care se realizează nu schimbă natura sa de “delict abominabil”, deoarece nu variază caracterul voluntar de a provoca eliminarea unei ființe umane nevinovate.

2. Avortul chimic nu este mai puțin periculos pentru sănătatea femeii. Știrile demonstrate cu privire la 29 de morți care fac referință directă la folosirea pilulei RU488 sunt o realitate care arată că această metodă este de zece ori mai periculoasă decât cea chirurgicală pentru sănătatea femeii. Desigur, ambele sunt la fel de letale pentru viața celui zămislit.

3. Pare un medicament, dar este numai o otrăvă. Pilula Mifepriston, numită RU486 de industria farmaceutică Roussel-Uclaf care a studiat-o și o produce, apare în literatură din 1982 și este un hormon steroid sintetic care înlocuiește progesteronul, hormonul care susține sarcina, făcându-l ineficace: prin urmare embrionul moare sau, dacă supraviețuiește, de cele mai multe ori are daune grave în dezvoltare și handicapuri grave: acesta este motivul pentru care, în Franța, femeile semnează un modul care le angajează să recurgă la avortul chirurgical dacă “pilula” nu ar ajunge să își facă efectul complet. Asocierea dintre mifepriston și prostaglandin nu are nici o acțiune terapeutică, nu vindecă nici o boală, nu desfășoară nici o acțiune benefică; are un singur scop: să elimine prin moartea sa un embrion uman.

4. “Pilula” pentru a avorta banalizează avortul. A folosi un produs chimic, în plus catalogat ca medicament, induce două erori dramatice: a considera că avortul este un lucru ușor și că face parte din cadrul terapilor medicale. Faptul că nu este ușor îl demonstrează experiențele relatate de femei, marile suferințe care rămân necunoscute și pot să se manifeste chiar după mulți ani. Și este o gravă minciună a induce să se creadă că sarcina este o “boală” care se poate “îngriji”, adică să fie eliminată, printr-o opțiune medicală. O sarcină este

prezența unei noi ființe umane, nu este o durere de cap sau o răceală: nu se tratează în același mod!

5. RU486 constrânge femeia la singurătate. Mifepristonul este dat femeii care îl ia personal; după câteva ore apar dureri și hemoragie care trebuie să fie supravegheate și monitorizate personal, și apoi trebuie să fie prezentate la o vizită succesivă la medic, în timpul căreia este prescrisă o a doua “pilulă” care ajută expulzarea definitivă a embrionului. Perioada de timp în care se întâmplă toate acestea poate să dureze de la trei la cincisprezece zile, cu mare variabilitate individuală a simptomelor dureroase, pentru care oricum pot să fie prescrise calmante, care se iau tot personal. Nu este posibil ca tot parcursul să fie realizabil în spital, date fiind ar fi costurile foarte mari ale unei internări atât de prelungite: și acest lucru face ca femeia să fie total singură în gestionarea avortului, așa cum se întâmplă în avortul “clandestin”.

6. Nu este mult timp pentru o reflecție corespunzătoare. Pilulele sunt date femeilor în perioade în mod necesar scurte, trebuind să fie luate în primele 49 de zile ale sarcinii pentru ca să fie eficace, nepermițând o reflecție articulată cu privire la decizia definitivă. Legea 194/78, care reglementează în Italia avortul voluntar, prevede să fie lăsat un timp corespunzător pentru evaluarea situațiilor, a posibilităților alternative și ajutoare pe care femeia cu sarcină dificilă le poate primi. RU486 grăbește, scurtează termenele, apare și prin tempoul său ca o “soluție” rapidă, aproape un automatism: sunt însărcinate – nu vreau copilul – iau pilula.

7. Desfășoară o acțiune care educă prost. Care poate să fie rezultatul educativ al unei mentalități de banalizare a acțiunilor, dacă nu deresponsabilizarea? Dacă este posibil din punct de vedere tehnic, și necenzurabil din punct de vedere etic, acceptat cu dezinvoltură și chiar numit “progres” și “cucerire de civilizație” faptul că, în fața unei dificultăți în sarcină, modul cel mai simplu pentru a rezolva problemele este acela de “a lua o pastilă”, cum este posibil să se educe la responsabilitate?

(continuare în pag. 9)

Ediția a IV-a a Concertului de Muzică Sacră Francisc Hubic

Sâmbătă, 14 noiembrie, a avut loc în Catedrala Sfântul Nicolae din Oradea ediția a IV-a a Concertului de Muzică Sacră Francisc Hubic. În debutul concertului Corala Francisc Hubic dirijată de Irinel Băjenariu Oros a prezentat piesele: “Doamne buzele mele”, de Gavriil Musicescu, “Trupul lui Cristos”, de Francisc Hubic și “Laudate Dominum”, de W. A. Mozart. Au urmat corurile parohiilor din Șimleu Silvaniei, Te laudamus dirijat de ing. Ioan Chiorean cu piesele “O floare”, de Francisc Hubic, “Te slăvesc”, de J.R. Bota, “Tedeum Laudamus”, de Marius Cuteanu, Corul Sfânta Familie din Zalău dirijat de prof. Grigore Grigoruș cu piesele “Cuvine-se cu adevărat”, de Francisc Hubic, “Nu mai sunt cuvinte”, aranjaent de Grigore Grigoruș, “Maică pururea Fecioară”, din colecția lui Timotei Popovici și Asociația Corală Ioan Bușița, dirijată de Constantin Sava care a prezentat piesele “Ridica-voi ochii mei la cer”, de Marius Cuteanu, “Florica”, de Francisc Hubic și “Aleluia” de Hendel.

În continuare, Corul Catedralei cu Lună din Oradea și Corul de cameră Psalmodia Varadiensis al Facultății de Teologie Ortodoxă, dirijate de pr. conf. univ. dr. Mihai Brie au prezentat piesele “Tatăl nostru”, de Ciprian Porumbescu, “Ce vă vom numi”, de Ioan Brie, respectiv “Rugăciune”, de E. Mehul, “Miluiește-mă Dumnezeu”, de G. Cucu, “La Betleem”, de Constantin Drăgușin și “Mare ești Doamne”, de I Cârstoiu. Corul Buna Vestire a Colegiului Sfânta Familie dirijat de prof. Radu Mureșan a prezentat piesele “Canticorum júbilo”, de Hendel, “Nitida Stella”, de Gemmani și “O măicuță sfântă”, armonizare de Valentin Timaru. Corul Facultății de Muzică din Oradea a prezentat piesele

“Vesperae pro Festo Sancti Innocentium”, de Haydn, și “Dixit Dominus”. Au urmat piesele “Aleluia”, de R. Thomson, “Rugăciune”, de T. Jarda și mica piesă pentru pian de Francisc Hubic. În încheiere, Corul și Orchestra Facultății de Muzică au prezentat Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur în Re major de Francisc Hubic, dirijată de Tudor Ciupeiu.

Toți participanții au primit din partea Preasfințitului Virgil Bercea diplome de excelență pentru participarea la acest concert. De asemenea, prin colaborarea cu Facultatea de Muzică din Oradea, s-a reușit publicarea unei noi Liturghii a părintelui Francis Hubic, și anume Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur în Sol major pentru cor mixt. Se dorește ca întreaga operă a marelui compozitor să fie pusă în valoare.

Biroul de presă al Episcopiei de Oradea

(urmare din pag. 8)

8. Reprezintă o ideologie. Speranța, nici măcar prea ascunsă, este ca această modalitate chimică să devină calea normală pentru a avorta și care chiar poate înlocui contracepția, astfel încât să se poată recurge la ea în mod obișnuit. Mentalitatea de recurgere la avort de fiecare dată când contracepția eșuează este unul dintre efectele colaterale cele mai periculoase ale așa-numitului “control al nașterilor”. Într-un viitor apropiat, dacă într-adevăr ar fi folosită RU486 la prima apariție a sarcinilor, avortul ar deveni, încă mai mult decât astăzi, mijlocul obișnuit de planificare familiară, cu o pierdere foarte gravă a percepției demnității vieții umane.

9. Nefiind un medicament, nu se poate impune medicilor să o prescrie. Adesea se asociază dreptul la obiecția de conștiință a medicului și a lucrătorului sanitar exclusiv cu o intervenție directă. Administrarea de medicamente este văzută în mod tendențial ca indiferentă în evaluarea etică, pentru că fiecare alege și acționează personal în luarea unui medicament; această “pilulă” nu este un medicament și cu atât mai puțin nu “salvează viața”, dimpotrivă: de aceea efectul său (avortul direct și voluntar) cade pe deplin sub evaluarea conștiinței fiecăruia. În mod deosebit, orice medic trebuie să fie liber să se disocieze și să refuze prescrierea ei, care ar fi o cooperare activă și conștientă la un act considerat nedrept și ilicit.

10. Un avort este mereu un avort și numai avort. În pofida răspândirii, în pofida numerelor atât de impunătoare încât împiedică percepția lui reală, în pofida înșelării semantice de a-i schimba numele (întrerupere voluntară a sarcinii), în pofida eforturilor pentru a-l face neobservat, banal, rutinar, avortul rămâne un act nedrept în mod grav, un doliu care trebuie depășit, o rană care trebuie vindecată. A pierde conștiința acestui fapt nu schimbă realitatea faptelor: un fapt este un fapt. În ciuda tuturor ideologiilor.

Mons. Giampaolo Crepaldi
Traducere: pr. Mihai Pătrașcu
www.lumea.catholica.ro

A patra ediție a Simpozionului Școala Ardeleană

Biblioteca Județeană "Gheorghe Șincai" din Oradea a găzduit în perioada 6-8 noiembrie ediția a patra a Simpozionului Școala Ardeleană. Evenimentul a fost organizat de către Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea, Asociația Cercetătorilor Istoriei Bisericii Greco-Catolice, Asociația Episcop Vasile Aftenie, Primăria Municipiului Oradea și Biblioteca Județeană "Gheorghe Șincai" din Oradea.

Programul a debutat cu vernisarea expoziției "Școala Ardeleană și Episcopia Greco-Catolică de Oradea", care a cuprins între altele fotocopii după manuscrisele corifeilor școlii ardelenice. Au luat cuvântul prof. Ligia Mirișan, directoarea bibliotecii, Preasfințitul Virgil Bercea și drd. Silviu Sana. Simpozionul a continuat cu lansarea volumului al treilea al seriei Școala Ardeleană, volum prezentat de către prof. dr. Ioan Chindriș, directorul Bibliotecii Academiei din Cluj-Napoca. A urmat lansarea albumului Palatul Episcopal Greco-Catolic din Oradea, care a fost prezentat de dr. Aurel Chiriac, directorul Muzeului Țării Crișurilor și de Mircea Pașca, autorul albumului. După cele două lansări de cărți, au luat cuvântul Preasfințitul Virgil Bercea, academician Camil Mureșan, prof. univ. dr. Viorel Faur, prof. Ioan Chindriș, dl. Gheorghe Carp, viceprimarul municipiului Oradea și dl. Adrian Merca, deputat. Acesta din urmă a anunțat că demersurile Arhiepiscopiei Majore de Alba Iulia și Făgăraș se vor materializa prin emiterea de către Banca Națională a României a unei monede dedicată tricentenarului lui Petru Pavel Aron.

Sâmbătă 7 noiembrie lucrările au continuat pe două secțiuni. În cadrul primei secțiuni, intitulată Istoria Culturii – Școala Ardeleană, moderată de prof. dr. Ioan Chindriș, au susținut lucrări: dr. Constantin Mălinaș, dr. Corneliu Crăciun, prof. Liviu Câmpeanu, cercetător Ana Dumitran, cercetător Elenea Cucui, drd. Dorin Petresc, pr. dr. Pinte Zaharie, drd. Anca Elisabeta Tatay, drd. Irina Iliescu. A doua sesiune, intitulată Istoria Bisericii Greco-Catolice a fost moderată de conf. univ. dr. Daniel Dumitran, în cadrul ei susținând prelegeri: dr. Ciprian Ghișa, drd. Diana Covaci, drd. Sever Oancea, prof. Doina Horhoi și Florica Nuțiu, pr. dr. Ioan Tâmbuș, drd. Silviu Sana, Sergiu Soica și drd. Claudiu Călin. Duminică 8 noiembrie programul a inclus participarea la Sfânta Liturghie Arhierescă desfășurată în catedrala Sfântul Nicolae din Oradea.

Biroul de presă al Episcopiei de Oradea

Schimb de experiență cu Dieceza de Como, Italia

În perioada 23-25 octombrie, câțiva tineri din Eparhia de Oradea au participat la un schimb de experiență cu dieceza de Como, Italia.

Tema întâlnirii a fost ~ *Abbiamo posto la nostra speranza nel Dio vivente* ~ și programul a debutat cu un tur al Bisericilor din Gravedona, unde s-au comentat fragmente din mesajul Sfântului Părinte Papa Benedict al XVI-lea și s-a evidențiat importanța și antichitatea acestor Bisericii. Speranța a fost cuvântul cheie a acestei întâlniri, iar un eveniment foarte încărcat de simbolistică a fost sarea de veghe, unde toți tinerii au putut să parcurgă pe jos, în tăcere, pe marginea lacului de Como, o bună bucată de drum căutând lumina și speranța, bine înțeles, pe drum se întâlneau oaze de lumină care să ajute participanții la continuarea

acestui drum în întuneric, la capătul acestui drum am găsit Lumina care este Cristos, aici, plini de speranță și lumină cu toții am rămas în adorație.

Seara de sâmbătă s-a încheiat cu un concert al unei trupe locale, care a antrenat tinerii în cântec și dans.

Duminica a debutat cu rugăciune de dimineață și Sfânta Liturghie, după care grupul de tineri români s-a îndreptat spre aeroport.

Experiența a fost deosebită iar entuziasmul ne-a antrenat și pe noi, este frumos să faci parte dintr-o familie așa de mare. Tinerii din dieceza de Como vor veni la noi în 21-22, mai, 2010, când va avea loc întâlnirea eparhială a tinerilor din Eparhia noastră.

Biroul Pastoral Oradea

Ioan F. POP

PERIPATETIZĂRI

Lăcomia se pare ce ne-a făcut oameni. Fără ea eram doar niște *bieți* îngeri care se gîndeau cu nostalgie la mărul oprit.

Ideea de pace se întreține cu mai multe *cadavre* decît starea de război.

Cu iluzia poți mobila orice tip de realitate. Cu realitatea nu poți mobila nici o iluzie.

Cu destinul se poate trăi doar în concubinaj.

Din păcate, nu mai știm să pierdem vremea.

Ci doar să *cîștigăm* timp.

Deși a progresat enorm în privința posibilităților vieții, orice om moare de parca ar fi primul om.

Nu s-a inventat încă moartea *înțeleaptă*.

Unii plîng din proprie plăcere.

Omul reprezintă extremismul naturii. Într-o democrație a acesteia, el ar trebui să umple în patru labe. Iar maimuțele ar putea fi profesori de antropologie.

Niciodată lemnul (piatra, marmura) nu a avut o mai nobilă întrebuintare decît aceea de cruce de mormînt.

Există în mine atîta moarte, încît mi-ar trebui trei vieți ca să-i fac față.

Dacă îl iei pe Cioran profesor de disperare, antrenor de scepticism, viața de apoi te poate prinde în pijamale.

Unii nu își pot realiza pînă la capăt nici eșecurile.

Nu ne aparținem nouă înșine decît în măsura în care renunțăm la noi înșine.

Doar murind *posedăm* totul.

E inimaginabil cum într-un biet om tresaltă o inimă, susură un sînge, speră un Dumnezeu.

În timp ce ne dor tot mai multe, nu prea ne mai *doare* existența.

Din cînd în cînd urlă poetic singurătățile în mine.

Dintre atîtea feluri de a nu fi, sper că nu l-am ales pe cel mai prost.

La batrînețe ne trebuie o moarte tînără ca să ne poată răpune.

Ființă neterminată, omul este sublimul animal care poate experimenta toate formele de eșec.

Unei realități împlinite oricum, îi prefer o posibilitate atent amînată.

Încerc să trăiesc pe seama unui *viciu*: scrisul.

Poezia și muzica sînt posibilele șoapte ale neantului.

Uneori, după o pagină scrisă, simt cum mă dor toate încheieturile imaginației.

(va urma)

Comemorarea a 50 de ani de la moartea protopopului de Beiuș, Valeriu Hetco

Duminică, 15 noiembrie 2009, autoritățile din Beiuș, alături de comunitatea greco-catolică, au comemorat împlinirea a 50 de ani de la trecerea la Domnul a părintelui protopop al Beiușului Valeriu Hetco. Manifestările au debutat cu celebrarea Sfintei Liturghii arhieresti de către Preasfințitul Virgil Bercea, Episcop de Oradea, alături de preoții din protopopia-tul de Beiuș. În cuvîntul său de învățătură, referindu-se la Evanghelia zilei, Preasfinția Sa a precizat: "Fiecare dintre noi este chemat să cunoască și să respecte poruncile. De câte ori, în loc să ne iubim aproapele, avem o altă atitudine, total opusă? Dacă ne uităm în viața noastră, de fiecare dată când am avut nevoie Dumnezeu ne-a ajutat".

"În acest context, al samariteanului milostiv, ni-l aducem aminte pe părintele protopop Valeriu Hetco. Dânsul a avut o formare asemeni bunului samaritean. De aceea, a rămas un model pentru noi. Prin aceste rememorări noi, cei de azi, avem obligația să reabilităm aceste valori. Dincolo de suferință, putem spune că toate încercările vieții Dumnezeu le transformă în bucurii, dacă nu ne pierdem speranța".

La finalul Sfintei Liturghii, a avut loc lansarea cărții intitulată "Dr. Valeriu Hetco, protopop al Beiușului". Au luat cuvîntul Preasfinția Sa Virgil Bercea, prof. univ. dr. Blaga Mihoc, prof. Ioan Dărăbăneanu și unul dintre autorii cărții, dr. Dorin Valeriu Domuța și Valeriu George Domuța. Manifestările au continuat la Palatul Episcopal din Beiuș, unde a avut loc un paras-tas, după care a fost dezvelită o placă comemorativă dedicată părintelui protopop Valeriu Hetco. Comemorarea a 50 de ani de la moartea părintelui Valeriu Hetco s-a bucurat de prezența a numeroși credincioși, precum și a oficialităților locale în frunte cu dl. primar Adrian Domocoș.

Biroul de presă al Episcopiei de Oradea

Mii de stele pentru sărmani

Asociațiile Caritas Eparhial și Caritas Catolica din Oradea au aprins, în fața Teatrului de Stat din Oradea, lumânări pentru copiii sărmani, oamenii străzii, bătrânii singuri, pentru cei bolnavi și cei marginalizați.

Numele acțiunii, „Un milion de stele”, este dat de numărul simbolic al lumânărilor aprinse sâmbătă de organizațiile diecezane sau eparhiale Caritas din România. Modelul este unul european. Prin această acțiune organizațiile de binefacere Caritas au încercat să ofere o scânteiere de speranță pentru cei sărmani, pentru cei marginalizați și pentru suferinzi.

Micile făclii au strălucit feeric în noapte. În felul acesta Asociațiile Caritas Catolica și Caritas Eparhial Oradea s-au alăturat unui eveniment petrecut simultan în Iași, Satu-Mare, Târgu-Mureș, Cluj-Napoca, Blaj și Timișoara. Manifestarea se desfășoară înainte de Crăciun și în Belgia, Franța, Germania, Luxemburg.

„Am încercat să oferim semne vizibile pentru o societate solidară și o lume dreaptă, de luptă împotriva sărăciei și a excluziunii sociale. Gestul nostru de solidaritate poate fi o flacără de speranță aprinsă în sufletele acelor care ridicându-și ochii spre lumină, pot să vadă în ea Izvorul Luminii”, a declarat părintele Olimpiu Todorean, președintele Asociației Caritas Eparhial din Oradea.

Evenimentul s-a bucurat de prezența episcopul greco-catolic de Oradea, Virgil Bercea, care a sfințit lumânările și care a invitat persoanele prezente să rostească, în limba română și maghiară, rugăciuni pentru cei nevoiași.

Crina DOBOCAN www.bihon.ro

Lumina solidarității s-a aprins pe 14 noiembrie în 7 orașe ale țării

În Târgu Mureș, Iași, Oradea, Satu Mare, Cluj, Blaj și Timișoara, peste 2 300 de persoane au răspuns invitației adresată de organizațiile Caritas de a-și manifesta solidaritatea cu semenii lor aflați în nevoie, prin aprinderea unei lumânări. Astfel, în locuri importante din orașe, 3 000 mii de lumânări au fost aprinse cu scopul de a oferi semne vizibile pentru o societate solidară și o lume dreaptă, de luptă împotriva sărăciei și a excluziunii sociale. Fiecare lumânare a reprezentat simbolic o persoană aflată în nevoie.

Evenimentul s-a desfășurat simultan în cele 7 orașe începând cu ora 17. La lăsarea întunericului, lumânările aprinse au scos la iveală imaginea crucii din care izvorăsc raze – sigla organizațiilor Caritas.

Din donațiile primite în schimbul candelor s-au strâns în total 7.810 RON. Această sumă va fi folosită pentru persoanele nevoiașe, beneficiare ale programelor organizațiilor Caritas, în funcție de nevoile cele mai stringente identificate pe plan local: copii sărmani, familii nevoiașe sau bătrâni aflați în neputință fizică și materială. Astfel mesajul simbolic al acelor persoane care și-au manifestat solidaritatea va ajunge în mod clar la destinatarul său.

Campania „Un milion de stele” este o inițiativă Caritas, fiind deja un eveniment cu tradiție în țările din Europa de Vest. Organizat în țara noastră încă din 2007 în Iași, anul acesta a avut loc pentru prima dată în mai multe orașe simultan și s-a bucurat de succes atât în rândul opiniei publice și al autorităților locale și bisericești care au luat parte în număr mare la acțiune, cât și al mass-mediei locale și centrale care a fost alături de organizatori mediatizând evenimentul.

Organizatorii mulțumesc tuturor celor care au participat la acțiune și își exprimă încrederea că prin această inițiativă au declanșat un val de solidaritate în România care va crește de la an la an, oferind semne vizibile în viața acelor persoane care fără ajutorul nostru al tuturor nu pot ieși din situația precară în care se află.

Adunarea generală extraordinară AGRU la Deva

COMUNICAT

Delegați din cele 5 Eparhii și din Vicariatul de București s-au întrunit în Adunare Generală extraordinară în zilele de 6 și 7 noiembrie 2009 la Biserica „Imaculata” din Deva, în Eparhia de Lugoj, având motto-ul „Ca toți să fie una”. După salutul inițial al Președintelui și al Asistentului spiritual național, reuniunea a fost moderată de d-na avocat Cristina Purice (responsabila departamentului juridic AGRU național) și de d-ra Cecilia Frățilă (secretara AGRU).

Obiectivele reuniunii au fost următoarele: analiza propunerilor de modificare a Statutului Asociației, definitivarea siglei AGRU, strategiile de acțiune ale AGRU în parohii și stabilirea activităților Asociației pentru anul asociativ 2009 – 2010. Analiza propunerilor de modificare a Statutului a condus la adoptarea unei variante care include în structura de conducere și un Birou Executiv format din Președinte, Secretar, Trezorier. De asemenea, s-a clarificat rolul Asistentului spiritual în structurile de conducere, acesta participând la toate reuniunile dar fără drept de vot. Referitor la cazul responsabililor AGRU de la cele trei nivele (național, eparhial, parohial), cei ce timp de 6 luni nu vor participa la activități și nu își vor îndeplini responsabilitățile, vor fi considerați demiși. Se va elabora și un Regulament de ordine interioară AGRU, Regulament care completează Statutul. Această variantă a Statutului, cu modificările de rigoare, va fi supusă spre aprobare Arhiepiscopului Major.

Participanții au propus strategii de lucru ale AGRU la nivelul parohiei, strategii care urmează a fi puse în practică în strânsă colaborare cu preoții parohi și vicarii parohiali. Aceste strategii vizează și colaborarea cu alte Asociații de laici, în special colaborarea cu Asociațiile de tineri. Se vor invita Asociațiile de tineret ASTRU/ATCM la dialog pentru a identifica o strategie comună de colaborare pentru viitor în ceea ce privește apostolatul laic. Totodată, s-a subliniat necesitatea colaborării strânse cu Ierarhia în vederea dinamizării activității Asociației.

În perioada 22-24 noiembrie se vor împlini 80 de ani de la Congresul de constituire AGRU. Cu această ocazie, se propune tuturor parohiilor unde

activează Asociația să aibă în aceste zile „Sărbătoarea AGRU” în care să se organizeze primirea de noi membri, momente formative, momente de rugăciune, prezentarea AGRU în parohii.

Până în luna martie 2010 se invită AGRU-urile eparhiale și AGRU din Vicariatul de București să organizeze alegeri pentru noile Consilii directoare, urmând ca în luna mai să se aleagă membrii Consiliului director național.

Calendarul asociativ 2009- 2010 cuprinde următoarele activități naționale: Adunarea Generală (28 – 30 mai 2010, Cluj-Napoca), Ziua AGRU (29 iunie), Întâlnirea Consiliului Director AGRU (8 – 9 octombrie 2010). De asemenea, AGRU va participa la activitățile propuse de ACRO.

Următoarea întâlnire a reprezentanților naționali AGRU va avea loc la Cluj-Napoca, în perioada 28 – 30 mai, cu ocazia Adunării generale.

Cecilia FRĂȚILĂ
secretar AGRU

Sărbătoarea Asociațiilor

Biroul Pastoral Eparhial pentru Laici a organizat în perioada 21-22 noiembrie a.c., sărbătoarea asociațiilor în Aula Magna a Seminarului Teologic Greco-Catolic care a devenit neîncăpătoare în acest sfârșit de săptămână deoarece a avut loc a treia ediție a Sărbătorii Asociațiilor la care au participat aproximativ 200 de persoane. Spre deosebire de celelalte ediții, în acest an, Sărbătoarea Asociațiilor s-a desfășurat în decursul a două zile, tocmai pentru a petrece mai mult timp împreună, pentru o mai bună cunoaștere a grupurilor. Evenimentul a fost deschis de către PSS Virgil Bercea, care a vorbit despre dăruire, despre iubirea care ne-a fost dăruită de către Dumnezeu. Au urmat apoi două prezentări power point, una despre viața Sfântului Ioan Maria Vianney susținută de părintele Adrian Podar și alta despre importanța Laicului în Biserică, prezentare făcută de către doamna Ramona Dragoș de la Biroul Pastoral. S-a subliniat importanța pe care o au asociațiile în cadrul Bisericii și importanța de a dărui, deoarece așa cum spunea și Sfântul Ioan Maria Vianney, "dăruind, vei dobândi".

Seara a continuat cu discuțiile pe grupuri, fiecare Asociație primind un chestionar în care membrii trebuiau să completeze date legate de asociație, precum și scopul, obiectivele, activitățile pe care și le propun pentru acest an asociativ și nu în ultimul rând propuneri pentru o mai bună colaborare între Asociații. Toate aceste informații vor fi centralizate într-o broșură.

După discuțiile pe grupuri, fiecare Asociație a avut la dispoziție câteva minute pentru a prezenta răspunsurile la chestionar. Dintre cele mai longevive asociații ale Eparhiei noastre, amintim grupurile ASTRU și AGRU, care au o istorie de 80 de ani, dar s-a putut observa entuziasmul tuturor și dorința de implicare și de dăruire prin activitățile propuse și dorința de colaborare cu ceilalți. Trebuie subliniat faptul că suntem cu toții o partinică dintr-un puzzle și atunci când activitățile și munca noastră sunt puse la comun, va ieși o imagine frumoasă, imaginea Bisericii noastre.

În timpul întâlnirii, am cântat împreună câteva colinde și cât este de frumos atunci când frații sunt împreună și-l preamăresc pe Dumnezeu. Fiind zi de sărbătoare, 21 Noiembrie- Intrarea în Templu a Maicii Domnului, toate Asociațiile au intrat împreună în acest templu împreună cu Sfânta Fecioară Maria. La sfârșitul întâlnirii, am recitat cu toții o decadă de rozar, primul mister de mărire și unind toate intențiile noastre de rugăciune, am spus într-un singur glas *Bucură-te Marie, cea plină de har...*, punându-ne în grija Maicii Sfinte.

Și, pentru că a fost Sărbătoare, la încheierea zilei a urmat și o frumoasă agapă frățească.

Sărbătoarea Asociațiilor s-a încheiat duminică cu celebrarea Sfintei Liturghii la Catedrala Sf. Nicolae. Reprezentanții Asociațiilor au primit la sfârșitul liturghiei binecuvântarea de la PSS Virgil Bercea.

Au participat la eveniment aproape toate asociațiile Eparhiei noastre: *AGRU, ASTRU, Caritas Eparhial, Apostolatul Familiilor, Oratoriul Maria Imaculata, Grupul Allegria, Terțiarii Franciscani, Asociația Profesorilor Catolici, Asociația Medicilor Catolici, Don Orione, Grupul Dominic Savio, Corul Francisc Hubic, Corul Fiat Lux, Seminarul Teologic Greco-Catolic, Colegiul Sfânta Familie, Reuniunea Mariană, Viața Ascendentă, Fondacio- Creștini pentru lume, Cercetații Munților, Radio Maria, Kolping și Neo-Catecumenalii.*

Mulțumim tuturor pentru răspunsul afirmativ și pentru implicare și sperând într-o colaborare cât mai bună, să ne revedem cu toții anul viitor cu cât mai multe realizări și activități dăruite celorlalți, în Biserică și pentru Biserică.

Anca BOT

Întâlnirea preoților catolici

Preoții catolici din România au avut a doua întâlnire cu ocazia Anului Sfintei Preoții în perioada 8-12 noiembrie 2009, la Hotelul „Salvator”, de lângă sanctuarul Maicii Domnului din Șumuleu-Ciuc, pe tema „Preotul, omul credinței”. La întâlnire au participat 160 de preoți din toate diecezele și eparhiile din România. La ultima ședință a Conferinței Episcopilor din România, s-a stabilit ca, din fiecare dieceză și eparhie, să participe câte zece preoți. Chiar dacă la început se părea că diferențele lingvistice și rituale vor fi o piedică în desfășurarea întâlnirii, acestea au fost ușor depășite, gazdele asigurând, pe tot parcursul evenimentelor, o prezentare bilingvă (română și maghiară).

Seara de luni a debutat cu recitarea vesperelor și o succintă prezentare a grupurilor participante. Duminică, 9 noiembrie 2009, a fost invitat să prezinte o conferință PSS Székely János, episcop auxiliar de Esztergom-Budapesta. Tema, foarte interesant prezentată, a fost „Preotul, omul credinței”. Această temă a fost apoi dezbătută și în grupuri mici de discuție. În cadrul acestor grupuri de discuție s-a accentuat, de către mai mulți preoți, necesitatea creării unor legături mai strân-

se între preoții catolici din toată România.

După-amiază, în sanctuarul Maicii Domnului, s-a celebrat Calea Crucii și sfânta Liturghie. Celebrantul Liturghiei a fost episcopul Székely János.

În ziua următoare conferențiar a fost Mons. Imre Kiss, vicar general al Diecezei de Szeged, care a vorbit despre „Preoție, laici, pastorație”, temă generoasă, care a prezentat problematica preotului în zilele noastre. Ca și în ziua anterioară, s-a lucrat pe grupuri mici de discuție pe tema prezentată de vorbitor. După-amiază, Nagy József, profesor la Seminarul din Alba Iulia, a condus Lectio divina. A urmat sfânta Liturghie în sanctuar, celebrată de PSS Tamás József, episcop auxiliar de Alba Iulia. Omilia acestei Liturghii a fost centrată pe tema „Ioan Maria Vianney, model pentru toți preoții”.

Întâlnirea de la Șumuleu Ciuc a fost, cu siguranță, un moment prielnic pentru rugăciune, dar și o ocazie de cunoaștere reciprocă și de creare de noi și frumoase prietenii.

Următoare întâlnire va avea loc la Iași, în luna februarie 2010.

Pr. Iosif DORCU

www.ercis.ro

Voluntari internaționali pentru orădeni

Doi voluntari, unul din Irlanda, iar celălalt din Turcia, au sosit zilele trecute la Oradea pentru a lua parte la acțiuni de voluntariat destinate beneficiarilor Asociației Caritas Eparhial Oradea (ACEO).

Tinerii au venit la Oradea prin Serviciul European de Voluntariat și vor rămâne aici pe o perioadă de șase luni, timp în care se vor implica în activitățile Asociației Caritas Eparhial Oradea (o masă caldă pentru săraci, colecte de alimente, distribuire de haine, îngrijiri la domiciliu etc.).

„Stephen Murphy, din Irlanda, are 23 de ani și a terminat, în urmă cu un an de zile, Facultatea de Științe Politice din cadrul Universității din Liverpool. A lucrat apoi într-o organizație guvernamentală din Belfast. Ahmet Necdet Cupur, din Turcia, are 24 de ani și a terminat inginerie urbană în orașul Ganziantep. Prin intermediul Serviciului European de Voluntariat cei doi au aflat de asociația noastră”, a spus Ana-Maria Lazăr, coordonatoarea voluntarilor în cadrul ACEO.

„Am ales Caritas-ul pentru că îmi plac activitățile pe care le derulează. Este ceea ce căutam, de fapt. Mă bucur că pot să mă implic activ în acțiunile sociale ale organizației. În plus, am ales România și pentru că doream să cunosc o nouă cultură, o nouă limbă, o nouă civilizație. Activitatea care m-a impresionat cel mai mult până acum a fost masa caldă oferită săracilor”, a spus irlandezul Stephen Murphy.

„Nouă ne place diversitatea. Scopul proiectului este dezvoltarea abilităților de comunicare și de interacționare cu persoane de culturi diferite față de cea de

origine și învățarea unor modele de bună practică în domeniul asistenței sociale”, a precizat Ana-Maria Lazăr.

„Proiectul pe care-l desfășurăm în cadrul Serviciului European de Voluntariat se numește <<Voluntariat pentru cauze sociale>> și se desfășoară pe o perioadă de opt luni (șase luni în cazul celor doi voluntari). Valoarea proiectului este de 10.130 de euro și este finanțat de Comisia Europeană prin programul <<Tineret în acțiune>>. Proiectul acoperă cheltuielile de transport, viză, cazare, masă și bani de buzunar pe durata stagiului. Voluntarii beneficiază și de cursuri gratuite de limba română”, a mai adăugat Ana-Maria Lazăr, coordonatoarea acestui proiect.

Crina DOBOCAN www.bihon.ro

Secretariatul de coordonare național ASTRU-ATCM

Oradea, 20-22 noiembrie 2009

În perioada 20-22 noiembrie 2009 a avut loc reuniunea Secretariatului de coordonare ASTRU-ATCM la Mănăstirea Franciscană "Adormirea Maicii Domnului" din Oradea. Anul acesta de organizarea acestui eveniment s-a ocupat ASTRU Oradea.

Tema acestei reuniuni a fost: "Criza, bat-o vina!", iar motto-ul: "Și să vă lumineze ochii inimii, ca să pricepeți care este nădejdea la care v-a chemat, care este bogăția slavei moștenirii Lui, în cei sfinți, și cât de covârșitoare este mărimea puterii Lui față de noi, după lucrarea puterii tăriei Lui, pentru noi cei ce credem." (Ef, 1,18)

Au participat delegații din ASTRU Blaj, filialele Alba Iulia și Târnăveni, ASTRU Cluj, ASTRU Eparhial Lugoj, ATCM Maramureș și ASTRU Oradea. Asistenții spirituali prezenți au fost Pr. Angel Zaretski, asistent spiritual ATCM și Pr. Iuliu Muntean, asistent spiritual ASTRU Oradea.

Programul întâlnirii a început vineri seara când participanții au fost primiți la Mănăstirea Franciscană "Adormirea Maicii Domnului" din Oradea.

A doua zi a început cu participarea tinerilor delegați la Sfânta Liturghie celebrată la Parohia "Adormirea Maicii Domnului". Apoi a început prima sesiune de lucru, nu înainte ca participanții să se cunoască mai bine prin intermediul a două jocuri de cunoaștere.

Prima sesiune de lucru a avut ca temă criza personală. Prezentarea temei a fost realizată de către Iulia Iova, președinte ASTRU Oradea. Atelierul de lucru aferent acestei teme a fost unul individual, fiecare participant fiind rugat să prezinte planul său de "intervenție" în cazul apariției unei crize personale. Au putut fi astfel identificate mai multe modalități prin care tinerii își gestionează situațiile de criză personală, începând de la rugăciune, apelarea la un preot, la sfatul prietenilor sau încercarea de a soluționa singuri această problemă.

A doua sesiune a început într-un mod inedit. Participanții au fost provocați să pregătească un stand de prezentare al propriei asociații. Materialele puse la dispoziție nu au fost foarte multe, deci imaginația și creativitatea au avut un rol foarte important. Tema celei de-a doua sesiuni a fost criza în asociații, temă prezentată de Codruța Fernea, președinte ASTRU Cluj. S-a insistat pe patru aspecte care ar trebui să caracterizeze o asociație pentru ca aceasta să aibă succes în ceea ce face: imagine, credibilitate, identitate, responsabilitate.

Atelierul de lucru ce a urmat i-a provocat pe tinerii participanți să-și folosească imaginația și să deseneze coli A4 care de fapt făceau parte dintr-un puzzle, ei însă neștiind acest lucru. Puzzle-ul rezultat a demonstrat că fiecare membru își aduce contribuția într-o asociație într-un mod unic, iar rezultatul este ceva deosebit de frumos.

A urmat apoi ca tinerii participanți să se alăture altor membrii ale asociațiilor din Eparhia de Oradea la

Sărbătoarea asociațiilor organizată de Biroul Pastoral al Eparhiei de Oradea; acest eveniment s-a desfășurat la Seminarul Teologic Greco-Catolic Oradea. Împreună, membrii ASTRU din toate eparhiile au realizat o prezentare a asociației, accentuând asupra faptului că ASTRU este o acțiune catolică și că deși suntem diferiți, colaborând se pot înfăptui lucruri minunate.

Ziua de sâmbătă s-a încheiat cu voie bună la o pizza și vizitarea orașului Oradea.

În ultima zi a întâlnirii participanții au lucrat fiecare pe asociațiile din care fac parte pentru a elabora un plan de gestionare a problemelor cu care se confruntă fiecare asociație. De asemenea s-au tras concluziile întâlnirii, accentuându-se faptul că este important menținerea unui contact continuu între asociațiile ASTRU deoarece sunt lucruri pe care le putem învăța unii de la alții, putem primi ajutor unii de la alții sau îl putem oferi. Fiecare asociație a reușit să își facă o imagine clară asupra planului pe care îl are de urmat pentru a contribui la dezvoltarea și îmbunătățirea activităților. S-a hotărât ca următoarea întâlnire de coordonare a Secretariatului Național ASTRU-ATCM va avea loc la Cluj, gazdă fiind ASTRU-Cluj.

A urmat apoi participarea la Sfânta Liturghie celebrată de PSS Virgil Bercea la Catedrala Sfântul Nicolae, unde reprezentanții asociațiilor din Eparhia de Oradea au primit binecuvântarea din partea PSS Virgil.

Dorim să mulțumim călugărilor franciscani de la Mănăstirea Franciscană "Adormirea Maicii Domnului" pentru ospitalitatea cu care ne-au primit și găzduit.

Iulia IOVA
Președinte ASTRU Oradea

Eveniment cultural de excepție

Un eveniment cultural de excepție s-a petrecut ieri, în Sala mare a Primăriei Oradea, la care a fost prezent și PS Sa Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea.

Este vorba despre lansarea cărților semnate de scriitorul și eseistul Ioan F. Pop, „Sfântul Augustin - morfologia unei paradigme”, apărută la Editura „Dacia” 2009 (având la bază o teză de doctorat în filosofie susținută la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj), respectiv „Jurnal aproape închipuit”, Editura „Dacia”, 2009 (jurnal scris la Roma și Paris, cu ocazia unor stagiilor de cercetare). Evenimentul a avut loc în organizarea Asociației Caritas Eparhial Oradea și a Primăriei municipiului Oradea, moderator fiind preotul Olimpiu Todorean. Invitați să prezinte cărțile au fost: PS Sa Virgil Bercea, prof. univ. dr. Vasile Muscă, prof. univ. dr. Blaga Mihoc, conf. univ. dr. Marius David Cruțeru.

Ioan F. Pop s-a născut în 1959, în județul Sălaj, și este licențiat în teologie-istorie la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca. La aceeași

universitate și-a luat masteratul și doctoratul, iar în 2005 a beneficiat de o bursă de studii doctorale la Roma. În anii '90 a lucrat ca redactor la Gazeta de Vest din Oradea, iar în prezent este muzeograf la Muzeul Țării Crișurilor.

(L.I.) www.crisana.ro

Week-end Fondacio

Sfârșitul de săptămână din perioada 6-8 noiembrie a fost prilejul unei prime activități din acest nou an bisericesc al asociației FONDACIO – Creștini pentru lume. Au participat la acest eveniment peste 40 de tineri, studenți ai Colegiului Sfânta Familie din cadrul Institutului Teologic Greco-Catolic din Oradea, într-un prim «Club» ce a avut o temă deosebit de interesantă, care azi pe noi ca și tineri ne preocupă inevitabil: «Relația tineri-părinți, soarele de azi sau furtuna de mâine?».

Scopul a fost de a oferi posibilitatea acestor tineri de a identifica și a analiza cu ajutorul doamnei psiholog Delia Breban, care sunt modalitățile de a interveni în diferitele ipostaze ale vieții lor în legătură cu relația pe care aceștia o au cu părinții, în sensul unei prețuiri al darului oferit de către Isus: familia.

Discuțiile pe grupuri, împărtășirea propriilor

experiențe, precum și cele două mărturii au oferit tinerilor încredere, sinceritate și simplitate în persoana de alături creându-se o atmosfera familială însoțită de uniunea în rugăciune.

De la acest eveniment nu au lipsit activitățile distractive și ludice pregătite de către membrii organizatori, astfel că jocurile de cunoaștere, atelierelor de scriere și de expresivitate corporală și serata karaoke au dinamizat grupul.

Așadar Asociația FONDACIO – Creștini pentru lume - lansează o serie de activități pentru toți tinerii cu vârsta cuprinsă între 18-25 de ani, care doresc să învețe să trăiască ca și tineri creștini în lume, pentru lume și împreună cu lumea timpurilor noastre.

Vlad HIRIȘ

Parteneriat de interes cultural și comunitar la Șimleu Silvaniei

Joi, 22 octombrie a.c., a sosit la Șimleu Silvaniei un grup de 33 de elevi italieni însoțiți de doi arhitecți și un inginer de la Liceul „Andrea Pozzo” din Trento, în cadrul unui parteneriat demarat anul trecut din inițiativa Parohiei Greco-Catolice „Sfânta Treime”. Au avut loc mai multe luări de cuvânt în amfiteatrul Colegiului, precum și o întâlnire cu domnul primar al orașului, Septimiu Cătălin Țurcaș însoțit de domnul deputat Lucian Bode; de asemenea, s-a vizitat orașul și Biserica Greco-Catolică. Oaspeții italieni au vorbit despre afinitățile care există între români și italieni, subliniind originea noastră comună latină. Directorul Liceului din Trento a arătat că dincolo de proiecte cel mai important lucru este cunoașterea de noi realități și atenția acordată persoanelor. A arătat că într-un proiect persoanele sunt niște pionieri, însă frumosul este dat de cunoașterea aspirațiilor, intereselor, motivațiilor sau chiar a problemelor acestora.

Oaspeții au vorbit de asemenea despre legăturile ce există între școală, cultură, societate și biserică. Nu în ultimul rând au dezvăluit unele asemănări ce există între zona Șimleului și cea trentină din Italia și și-au exprimat dorința intensificării și extinderii colaborării dintre instituțiile noastre cu cele italiene.

Florica BODEA

Viitor negru pentru Europa dacă nu va investi în familie

Europa este cufundată într-o iarnă demografică fără precedent, cu o panoramă dezolantă și un viitor catastrofic. Este concluzia raportului „Evoluția familiei în Europa 2009”, elaborat de Rețeaua Europeană din Institutul de Politică Familiară (IPF) și prezentat miercuri, 18 noiembrie 2009, la sediul Parlamentului European.

Prezentarea a fost făcută de: Jaime Mayor Oreja, vicepreședinte al Partidului Popular European (PPE), Cristiana Muscardini, eurodeputată italiană, Eduardo Hertfelder, președinte al Federației Internaționale din Institutul de Politică Familiară, și Martha Thes împreună cu Amelie Gautier, reprezentanții IPF din Franța.

Conform raportului, „îmbătrânirea populației, natalitatea critică, creșterea numărului de avorturi, prăbușirea căsătoriilor, explozia rupturilor familiare și golirea caselor sunt principalele probleme ale europenilor”.

„Europa este în fața unei răscruci: să parieze în mod adevărat și integral pe familie, pe maternitate și pe copilărie sau să mențină ajutoarele insuficiente care au provocat panorama actuală, cu perspective catastrofale într-un viitor apropiat”, a spus Hertfelder în timpul prezentării.

Pe baza datelor, indicatorii de populație, natalitate, căsătorii și ruptură familială s-au înrăutățit în ultimii 28 de ani.

Persoanele cu vârstă de peste 65 de ani depășesc de acum cu 6,5 milioane pe tinerii cu mai puțin de 14 ani, în timp ce în fiecare an se nasc mai puțini copii. În afară de asta, pentru IPF există un milion de divorțuri pe an și două familii din trei nu au copii.

Președintele IPF susține că acest lucru provoacă „efecte constatabile atât în dimensiunea socială cât și în cea familială”.

„Din punct de vedere economic, are loc o creștere a cheltuielilor publice pentru îmbătrânirea populației, cu o creștere a ieșirilor pentru pensii și cheltuieli sanitare. Cheltuieli care, adăugate la efectele produse de scăderea intrărilor publice pentru deficitul de natalitate, pot să ajungă să provoace reducerea/eliminarea de prestații sociale și, până la urmă, prăbușirea lui welfare state”.

Cât privește efectele sociale, „se evidențiază intens o societate destructurată din ruptura familială, cu familii tot mai solitare, cu un individualism crescând și o pierdere a valorilor și referințelor care fac posibilă coeziunea socială”.

Dacă nu se va inversa tendința, în anul 2050 populația europeană va pierde 27,3 milioane de persoane, un locuitor din trei va avea peste 65 de ani și numai unul din opt va avea mai puțin de 15 ani, în timp ce vârsta medie va fi de 46,7 ani.

Referitor la avort, IPF vorbește despre „explozie”: „din anul 1990 în UE au fost efectuate 28 de milioane de avorturi, care au devenit prima cauză a mortalității în Europa. Este echivalentul sumei populațiilor din Malta, Luxemburg, Cipru, Estonia, Slovenia, Letonia, Lituania, Irlanda, Finlanda și Slovacia”.

Europa destinează tot mai puține fonduri familiei: nu

numai că ajutoarele au scăzut până la 2,1% din PIB în ultimii 10 ani, dar s-a diminuat greutatea lor față de cheltuielile sociale, ajungând doar la un euro pe zi pentru persoană.

Deci, a încheiat președintele IPF, este necesară o „sensibilitate crescândă față de problematica familiei și ca atât comisia cât și parlamentul să promoveze susținerea familiei, maternității și concilierii vieții de muncă și familiare ca răspuns la iarna demografică”.

Traducere de pr. Mihai PĂTRAȘCU

www.ercis.ro

Păintele Coriolan Buzășiu a adormit întru Domnul

S-a născut în anul 1940, în ziua de 12 august, în localitatea Balc județul Bihor, din părinții preot Gavril și Margareta. În anul 1952 s-au stabilit în Oradea unde și-a făcut studiile absolvind liceul Emanuil Gojdu în anul 1957. Datorită condițiilor nefaste impuse de regimul comunist Bisericii Greco Catolice a fost obligat să renunțe la visul de a urma cursurile facultății de Drept sau Istorie, dosarul fiind compatibil cu cerințele vremii. Din acest motiv a urmat școala tehnică de chimie din Copșa Mică, iar apoi cursurile Institutului Politehnic Traian Vuia din Timișoara – Facultatea de Construcții. La terminarea facultății s-a angajat ca inginer în cadrul secției de Drumuri și Poduri Naționale din Oradea, instituție pe care a coordonat-o până la ieșirea la pensie în anul 1997. S-a căsătorit în anul 1971 cu Angela, având două fete Alina și Pia. Schimbarea regimului în anul 1989 i-a dat posibilitatea să dea curs dorinței sale interioare, aprofundând cunoștințele teologice pe care le avea din familie, cu profesori eminenți ai Institutului Teologic Greco – Catolic.

În anul 1992 Preasfințitul Vasile Hosu l-a hirotonit ca preot. Din 1997 a funcționat ca și părinte spiritual în cadrul Institutului Teologic Greco – Catolic Oradea

unde pe parcursul anilor a desfășurat și activități rezultate din pregătirea sa tehnică, utile vieții seminarului. Tuturor acestor activități pe care le desfășura cu mult drag și conștiinciozitate le-a pus capăt accidentului stupid care a avut loc în data de 04.04.2009.

A urmat o perioadă de suferință de 7 luni, în care cu multă dăruire și profesionalism cadrele medicale ale Secției de Terapie Intensivă de la Spitalul Militar Central București au încercat să îi redea sănătatea dar efortul din păcate a fost zadarnic. În speranța că poate venirea acasă mai are o șansă, beneficiind de condițiile de spitalizare și de profesionalismul puse la dispoziție de Spitalul Pelican Oradea în data de 03.11.2009 a fost adus la familie la Oradea unde cu siguranță și-a găsit liniștea mergând la Tatăl Ceresc.

Beatificarea Papei Ioan Paul al II-lea între zvonuri și certitudini

În ultimele săptămâni s-au înmulțit articolele de presă și postările pe blog-urile de pe internet în care au fost anunțate date pentru beatificarea Papei Ioan Paul al II-lea. În realitate, pentru moment toate acestea nu sunt decât supoziții sau calcule de experți. Cardinalul Stanislaw Dziwisz, Arhiepiscop de Cracovia, care a fost timp de 40 de ani secretar personal al Pontifului polonez, aflat în vizită în Argentina, a declarat miercuri, 18 noiembrie 2009, că „totul depinde de Papa” Benedict al XVI-lea.

Informațiile s-au înmulțit după reuniunea Cardinalilor și a Episcopilor din 16 noiembrie, în cadrul Congregației pentru Cauzele Sfinților, pentru a se pronunța asupra trăirii eroice a virtuților de către Karol Wojtyła. Având în vedere faptul că votul participanților se află sub secret pontifical, cererea sau publicarea rezultatului ar însemna violarea acestui secret. Potrivit procedurilor pentru cauzele sfinților, în cazul în care rezultatul este pozitiv, îi revine Papei semnarea decretului privind trăirea eroică a virtuților. Dacă rezultatul a fost pozitiv, conform calendarului, decretul ar putea fi dat publicității în luna decembrie. Astfel, Papa Ioan Paul al II-lea ar primi titlul de „venerabil”. Acesta ar fi un pas important, dar nu decisiv, pentru ridicarea lui la cinstea altarelor. În continuare, o comisie medicală, una de teologi și una de Cardinali vor trebui să analizeze un miracol atribuit mijlocirii Pontifului polonez după moartea lui.

Doar după avizul pozitiv al acestor trei comisii, Papa Benedict al XVI-lea va putea să își pună semnătura pe decretul de recunoaștere a miracolului, care ar

deschide calea către beatificarea lui. Potrivit informațiilor din presă, care vor trebui să fie confirmate atunci când se va realiza noul pas al procesului, se pare că miracolul prezentat de postulador ar fi acela în care o călugăriță a fost vindecată inexplicabil de boala Parkinson, de care suferea și Karol Wojtyła. Cât timp pot să dureze fiecare dintre pașii acestui proces? Nimeni nu poate să știe. Vaticanistii pot face estimări pornind de la alte cazuri, dar nu sunt altceva decât calcule. Procesul urmează de fapt procedura obișnuită, deoarece Papa Benedict al XVI-lea a dat derogare doar pentru perioada de așteptare de cinci ani pentru deschiderea cauzei, cum s-a întâmplat și în cazul Maicii Tereza de Calcutta.

În cadrul unei conferințe de presă ținute în pinacoteca Nunțiatuara Apostolice din Buenos Aires, Cardinalul Dziwisz a asigurat că nici el nici confrății lui Episcopi polonezi nu exercită presiuni: „Nu dorim ca Papa să fie grăbit. Trebuie să analizeze totul bine, deoarece și el este legat de figura Papei Ioan Paul al II-lea”. Întrebat dacă Papa Wojtyła a înfăptuit miracole când era în viață (care nu sunt analizate în proces ca și condiție pentru beatificare), a răspuns: „Despre acest lucru nu puteam vorbi, era interzis, dar acum este mort, și sunt multe lucruri înregistrate și documentate”. Arhiepiscopul de Cracovia a dat exemplul unui Episcop vindecat de cancer, caz definit de unii ca fiind un miracol al Papei Ioan Paul al II-lea. Pontiful defunct întrerupea spunând: „Nu este opera omului, este opera lui Dumnezeu”.

Citind vei dobândi! Dobândind poți dărui!

Cumpărând din *Librăria Gutenberg* din Oradea, dăruiești

20%

din prețul cărților pentru masa zilnică pe care
Asociația Caritas Eparhial Oradea o oferă la 30 de persoane.

Redescoperă plăcerea de a citi și prin plăcerea de a dărui!

Vino în *Librăria Gutenberg*, str. Ep. Mihai Pavel, nr. 4, Oradea tel.: 0259 424 033

ABONAMENTE LA REVISTA *VESTITORUL*

Îi informăm pe cititorii noștri că pentru a intra în posesia abonamentului la revista *Vestitorul* este necesar ca acesta să fie achitat pe tot anul sau pe cel puțin șase luni.

Abonamentul trebuie să fie plătit până cel târziu la data de **30 ianuarie 2010**. Pentru a avea evidența clară a abonamentelor vă rugăm să trimiteți chitanțele care atestă acest lucru pe adresa redacției.

Costul unui exemplar va fi de **1,5 LEI**, cost care, pentru abonați, va rămâne același pe tot timpul anului,

indiferent de eventualele modificări de preț.

Vă reamintim că modalitatea cea mai sigură de a intra în posesia revistei noastre este abonamentul.

Vă rugăm ca până la data de **01.02.2010** să trimiteți banii pe adresa:

Toma Alexandru
str. Borsecului, nr. 14
Bloc X16, Sc.B, Ap.30 - 410571 - Oradea jud. Bihor
Telefoane de contact: 0259-472 823; 0741-933193

Intențiile apostolatului rugăciunii pentru anul 2009

DECEMBRIE

Intenția generală

Pentru ca toți copiii să fie respectați și iubiți și niciodată să nu fie victime ale exploatării în diferitele sale forme.

Intenția misionară

Pentru ca la Crăciun popoarele pământului să recunoască în cuvântul întrupat lumina care luminează pe fiecare om și să deschidă porțile lui Cristos, Mântuitorul lumii.